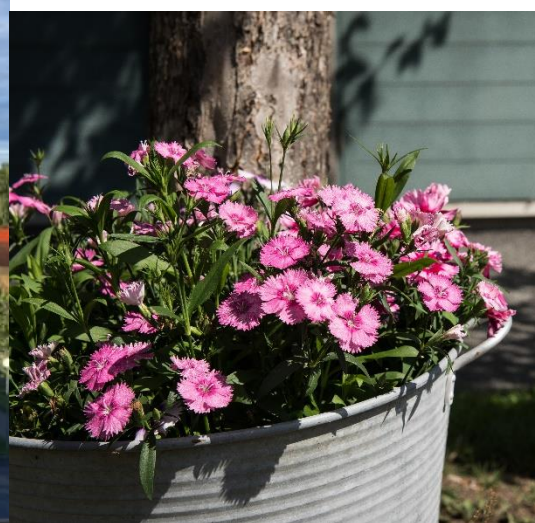


Miljöredovisning 2018



Bollebo
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

REDOVISNING AV ARBETET MED LEDNINGSSYSTEMET UNDER VERKSAMHETSÅRET 2018

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Bollebo) uppfyller de krav som ställs i den internationella miljöledningsstandarden ISO 14001 och vi har varit certifierade sedan 2001-10-26. Sedan dess har löpande tredjepartsrevisioner utförts och certifikatet har förnyats vart tredje år. Under 2019 kommer en omcertifiering ske mot miljöledningsstandarden ISO 14001:2015.

MILJÖPÅVERKAN

Bollebos verksamhet ger i första hand upphov till miljöpåverkan inom följande nyckelområden:

- Energiförbrukning (uppvärmning, varmvattenberedning och el för fastighetsdrift)
- Vatten och avlopp (förbrukning av rent vatten och utsläpp av spillvatten)
- Avfall (avfall från företagets egen verksamhet)
- Kemikaliehantering (inköp, användning, förvaring mm)
- Transporter och motorredskap (förbrukning av fossila drivmedel, utsläpp till luft mm)
- Inomhusmiljö (buller, fukt, mögel, radon mm)
- Entreprenadprojekt (nybyggnation, rivning, större renoveringar)

Bollebos hyresgäster har tillsammans en stor påverkan på miljön genom sitt nyttjande av lägenheterna och sina olika livsstilar.

MILJÖASPEKTER

Verksamhetens miljöaspekter (dvs hur vi skulle kunna påverka miljön) finns samlade i ett miljöaspektregister där bedömning och identifiering av de betydande miljöaspekterna har gjorts.

Våra betydande miljöaspekter bedöms vara:

- Förbrukning av el vid uppvärmning (direktverkande el)
- Större projekt och entreprenader

Miljöaspektsregistret revideras minst en gång årligen.



POLICY OCH ORGANISATION

Bollebo har antagit en miljö- och kvalitetspolicy, vilken uttrycker stiftelsens ambitioner med ledningsarbetet. Nuvarande policy antogs av styrelsen 2016-05-18 och bedöms årligen i samband med ledningens genomgång.

MILJÖ- OCH KVALITETSPOLICY:

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder är ett allmännyttigt bostadsföretag som strävar efter det goda boendet. Vi skall bedriva vår verksamhet så att vi ser till att miljöhänsyn tas och god kvalitet upprätthålls i alla led, från projektering och produktion till förvaltning och rivning.

Vi skall i all vår verksamhet bedriva ett ständigt förbättringsarbete, samt förebygga föroreningar till luft, vatten och mark.

Vi skall hushålla med resurser och använda bästa möjliga teknik där så är ekonomiskt försvarbart så att naturtillgångar nyttjas effektivt, samt i första hand välja material som inte skadar människor, djur eller natur.

Vi skall i all verksamhet följa gällande lagstiftning och övriga relevanta krav som vi berörs av.

Vi skall kontinuerligt öka våra medarbetares, leverantörers och kunders miljö- och kvalitetsmedvetenhet, inspirera till ett personligt engagemang och därigenom gemensamt skapa förutsättningar för en miljöanpassad förvaltning med god kvalitet.

Polycyn har kommunicerats till samtliga anställda, styrelsen, samt entreprenörer och leverantörer. Den finns tillgänglig på företagets hemsida.

ORGANISATION

Företagets VD Heléne Persson Alsin, har det övergripande ansvaret för miljö- och kvalitetsarbetet, samt ledningssystemet. Bollebo har också utsett en miljöansvarig, Tina Andersson, som ansvarar för det operativa arbetet med ledningssystemet. Tina är även internrevisor tillsammans med Andréa Ekeröth.

Alla medarbetare förväntas emellertid ta sin del av ansvaret för företagets miljö- och kvalitetsarbete.

MILJÖNÄTVERKET SJUHÄRAD

Vi är en del av Miljönätverket Sjuhärad (7miljö) där förutom Bollebo följande företag ingår: Fristadbostäder AB, Stubo AB, Vårgårda Bostäder AB och Tranemobostäder AB.

Vi samarbetar inom nätverket inom en rad områden, bl.a. miljö, kvalitet, arbetsmiljö, säkerhet, organisation, kommunikation och CSR (socialt ansvarstagande). Många frågor drivs antingen som gemensamma projekt eller av ett enskilt företag där de övriga medlemmarna kan tillgodogöra sig utfallet av projektet.

Eftersom förfrågningar om Miljönätverket har ökat i antal under de senaste åren, så har vi bestämt oss för att bli bättre på att informera om nätverket och våra aktiviteter. För att uppnå detta har vi tagit fram en logotype och utökat www.7miljö.se med ny funktion och information. 7miljö är även hemvist för vårt gemensamma, integrerade verksamhetsledningssystem.

Miljönätverket träffas vid flera tillfällen i olika konstellationer (VD, förvaltare, ekonomer etc). Miljöansvariga och miljörevisorer i bolagen har regelbundna träffar.

Interna revisioner utförs av nätverkets revisionsgrupp.

Nätverkets samordnade Per Östlund slutade, i december 2018, efter att ha varit verksam i 13 år på 7 miljö.

.

CSR – SOCIALT ANSVARSTAGANDE

2016 blev Bollebo, tillsammans med tre andra företag i Miljönätverket, medlemmar i den oberoende, icke-vinstdrivande föreningen CSR Västsverige som är Sveriges största CSR-nätverk.



CSR Västsverige fungerar som ett nätverk inom hållbarhet för alla typer av organisationer och utgör en plattform för lärande, samverkan och erfarenhetsutbyte. Stärker medlemmarnas förutsättningar att förstå och ta ansvar för sin påverkan på samhälle, miljö och människa, samt verkar för positiva synergier mellan affärer och samhällsansvar.

Alla medlemmar kan registrera sina åtgärder i kunskapsdatabasen The Good Society, för utbyte av erfarenheter. Databasen kan läsas även av icke-medlemmar.

<http://csrvastsverige.se/the-good-society/>

ÖVRIGA SAMARBETEN

Branschorganisationen SABO, där Bollebo är medlem, arbetar löpande med hållbarhets- och opinionsfrågor.



Sedan 2017 är Bollebo en aktiv medlem i Sol i Väst (<http://hallbarutvecklingvast.se/sol-i-vast>), ett nätverk där offentliga aktörer tillsammans bygger upp kompetens och erfarenheter om solcellsutbyggnad. Syftet är att deltagarna ska bygga soleanläggningar och vara en föregångare för andra offentliga aktörer, företag och privatpersoner.

Sol i Väst finansieras av Energimyndigheten, Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland.



KEMIKALIEHANTERING

Vi har infört ett datorsystem inklusive app (EcoOnline) för hantering av våra faro-märkta produkter. Detta innebär att vi slipper krånglig hantering av säkerhetsdata-blad (SDB) och kemikalieförteckning, samt att all personal har snabb tillgång till SDB via sina smartphones och tablets.

INFORMATION OCH UTBILDNINGAR

Under året har flera internutbildnings- och informationstillfällen ägt rum i form av personalmöten, grund- och vidareutbildning av personal, samt information till styrelsen.

Ledningens genomgång har hållits vid ett tillfälle under året (2018-05-16).

Personalens genomgång hölls 2018-06-19.



MÅL OCH ÅTGÄRDER

Policyns vision och ledningssystemets krav på ständig förbättring skall förverkligas genom att företaget ställer upp övergripande och detaljerade mål. Målen är kopplade till de betydande miljöaspekterna. Åtgärder som skall säkerställa att målen nås finns samlade i handlingsplaner med ansvarsfördelning och tidsangivelser.

De detaljerade som innefattar förbrukningar redovisas i denna miljöredovisning, övriga återfinns i dokumentet *Detaljerade mål*.

MÅL

Bollebo ska

- medverka till minskade förbrukningar (uppvärmning, el, varm- och kallvatten)
- förbättra inköps- och upphandlingsprocesserna för att bl.a. minska kemiska produkters påverkan på miljön
- förbättra vår interna och externa kommunikation
- förbättra inomhusmiljön för våra hyresgäster
- öka medvetenheten och kunskapen genom utbildning, information, samt leverantörs- och entreprenörskrav
- förbättra vårt CSR- och arbetsmiljöarbete

ÅTGÄRDER SOM GENOMFÖRTS UNDER ÅRET

- Köpt en ny fastighet, Kyrkvägen 3 i Olsfors. Det är en villa som vi köpt av kommunen.
- Fyra nybyggda lägenheter där det tidigare var lokal på F23, Kråkvägen 22-28.
- Sinnenas trädgård och orangeri klar på F22, Bollegården.
- Byggt om hela utemiljön, ny lekplats, grillplats och odlingslotter på F13, Boråsvägen 35.
- Radonsug till vårt fastighetsgarage, F14, Odensväg 18.
- Vattensparprojekt på F13, Boråsvägen 35.
- Nya lägenhetsdörrar på F18, Odinslundsvägen 2-4.
- Nya fönster på F13, Boråsvägen 35.
- Ny stolpbelysning, LED istället för kvicksilver. Ny fasadbelysning, LED istället för lågenergi F22, Bollegården.
- Ny fasadbelysning, LED istället för lågenergi F27, Odinslundsvägen 6-10.
- Ny fasadbelysning, LED istället för lågenergi F28, Odensväg 14.
- Ny stolpbelysning, LED istället för kvicksilver, nya LED armaturer i källargång på F16, Törevägen 6-22.
- Ny trapphusbelysning, LED istället för lågenergi på F26, Kungsbackavägen 1.
- Ny trapphusbelysning, LED istället för lågenergi på F18, Odinslundsvägen 2-4.
- Källaren i A-huset börjar renoveras, nya ytskikt, ny LED belysning nästan överallt som är närvarostyrd, F22, Bollegården.

- Ny Miele proffsmaskin som ersätter en hushållsmaskin i B-huset F22, Bollegården.
- Monterat en avfuktare i torkrummet på F16, Törevägen 6-22.
- Vi tar avgift på våra besöksparkeringar för att få bättre ordning.
- Ny infoskylt utanför vårt kontor F21, Ballebovägen 4.
- Kontoret har tagit bort kontantkassan.
- Två personlarm till personalen som är kopplade till Securitas.
- Tina och Jonas har gått Heta arbeten kurs.
- Nytt lunchrum för Bollebos personal.

Under året har olika arbetsgrupper inom miljönätverket arbetat med att revidera existerande styr- och hjälpdokument, samt ta fram nya för de delar som saknats i ledningssystemet.

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder, styrelseordförande och VD, har under 2018 skrivit på avsiktsförklaring för Allmännyttans Klimatinitiativ.



Klimatförändringarna är ett hot mot kommande generationers möjligheter att leva på vår planet. Vi som deltar i Allmännyttans klimatinitiativ ska aktivt bidra till att hejda klimatförändringarna och leva upp till Parisavtalets ambitioner.

Genom Allmännyttans klimatinitiativ höjer vi ambitionsnivån och tar ett bredare grepp kring klimatfrågan. Vi ska arbeta för att aktivt ta till oss ny kunskap och samtidigt bidra med vår egen kunskap inom klimat- och energifrågor till andra företag. Utgångspunkten i initiativet är att alla kan bidra och tillsammans kan vi göra mer.

Klimatinitiativets övergripande mål:

- En fossilfri allmännytta senast år 2030.
- 30 procents lägre energianvändning till 2030 (räknat från år 2007).

AKTUELLT INFÖR NÄSTA ÅR

- En omcertifiering kommer att genomföras av RISE Certifiering.
- Minst två interna revisioner kommer att genomföras av Miljönätverket Sjuhärads internrevisionsgrupp.
- Lansera ny hemsida för Bollebo.
- Genomgång av kemikalier och produkter för att se om det finns miljövänligare alternativ.
- Påbörja nybyggnation på Odinslundsvägen, 24 lägenheter, med solceller. Hyresgästerna skall ha tillgång till återvinningsrum.
- Byte av fönster och ytterdörrar i 19 lägenheter för fastighet 19, Örelundsvägen.
- Fortsätta arbetet med att göra vattenbesparingar t ex snålspolning.
- Göra det möjligt för hyresgäster att kunna odla. Uthyrning av odlingslotter på Boråsvägen 35, Olsfors.
- Förbättra arbetsmiljön på Bollebos kontor genom ombyggnad av idag två skilda lokaler. Skapa bättre arbetsplatser för fastighetsskötare och administratör.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

För att undvika ännu allvarligare klimatförändringar måste utsläppen av växthusgaser minska. Världens ledare har enats om att temperaturhöjningen måste begränsas till under två grader, med sikte på 1,5 grader, vilket forskarna menar är möjligt om vi människor snabbt minskar utsläppen av växthusgaser från fossil energi och skogsbruket blir hållbart så att skogen kan ta upp så mycket koldioxid som möjligt. En del kan bara lösas med stora förändringar i samhället, vilket kräver politiska beslut. Annat går att påverka själv genom att ändra sina vanor i vardagen.

Eftersom klimatförändringarna är ett globalt problem måste alla i världen hjälpas åt för att lösa det. Detta innebär till exempel att Sverige skulle kunna bidra till att minska utsläppen i Europa genom att bygga ut mer förnybar energi än landet behöver och exportera den.

På sikt får vi se mer av det som redan märks idag: mer koncentrerad nederbörd (dvs mer faller under kortare tid), varmare vintrar och kallare under resten av året, instabil väderlek etc. Allt detta påverkar naturligtvis våra fastigheter och vårt långsiktiga arbete – i vissa fall positivt, men främst negativt. Några frågeställningar som vi bör arbeta med i ett längre perspektiv:

Ökad nederbörd:

- **dyrare vatten** – Vi ser redan nu en förändrad nederbörd med fler skyfall och längre torrperioder, minskad nederbörd under vintrarna etc. Vatten kommer att bli en bristvara om grundvattennivåerna sjunker p.g.a. förändrad nederbörd, dessutom ger intensivt regnande mer urlakning av ämnen ur marken vilket försvårar och fördyrar vattenreningen.
- **ökad översvänningsrisk** – Hur säkrar vi byggnaderna? Vad har kommunen för planer för klimatförändringar? Hur planerar vi nybebyggelse? Hur bygger vi mer klimatsäkert? Förebygga framtida vattenskador? etc.
- **större slitage på framför allt fasader och tak** – Intensivt regnande sliter hårt på våra hus, fler vatten- och frostsador, mer påväxt på byggnader etc.

Temperaturförändringar:

- i och för sig kan högre temperaturer ge lägre energiförbrukning, men vi får en mer svårplanerad variation i värmen. Ekonomiskt ger det förmodligen ingen besparing och det sliter mer på våra byggnader.
- om vi behöver mer energi under vår och höst och mindre under vinter, ger det fler och bättre möjligheter för alternativa energikällor som solceller (el) och solpaneler (värme).

När det gäller energi- och vattenpriserna ser vi redan idag att de fasta kostnaderna ökar drastiskt, vilket får till följd att de insatser vi gör inte leder till ekonomiska besparingar. Alternativet att inte göra något alls leder dock till att kostnaderna skjuter i höjden, så vi måste självfallet fortsätta jobba med energi- och vattenbesparingar för att hålla kostnaderna på något sånär samma nivå.



RESULTAT

Förbrukningarna för uppvärmning, varmvatten och el redovisas per kvadratmeter uttryckt i A_{temp} (tempererad area) i stället för BOA+LOA (bostads- och lokalarea).

Förbrukningarna vid värme- och varmvattenproduktion är energiindexkorrigerade för att jämförelse skall kunna göras år för år.

I slutet av redovisningen jämförs resultaten med nyckeltal från SABO, SCB och genomsnittet för Miljönätverket Sjuhärad (föregående år).

Alla förbrukningar redovisas exklusive Bollegården – dock finns den med i de tidiga förbrukningarna (tom 2007).

UTHYRNING

Yta, bostäder, m ² (BOA)	26 645
Yta, lokaler, m ² (LOA)	795
Uthyrningsbar yta, m ² (BOA+LOA)	27 440
Uthyrningsbar yta, m ² (A_{temp})	30 917
Uthyrningsbar yta exkl kallhyra, m ² (A_{temp})	26 871
Uthyrningsgrad, % (BOA)	100,0
Uthyrd yta, m ² (BOA+LOA)	27 440
Antal lokaler	11
Antal lägenheter	376

Eftersom vissa av företagets förbruknings-siffror vägs mot uthyrningsbar och uthyrd yta (ekonomisk uthyrningsgrad), redovisas dessa siffror här.

För att ge en mer rättvis bild av vår miljöprestanda under mätperioden redovisas mätetalen för vatten i förhållande till den ekonomiska uthyrningsgraden för bostäderna.

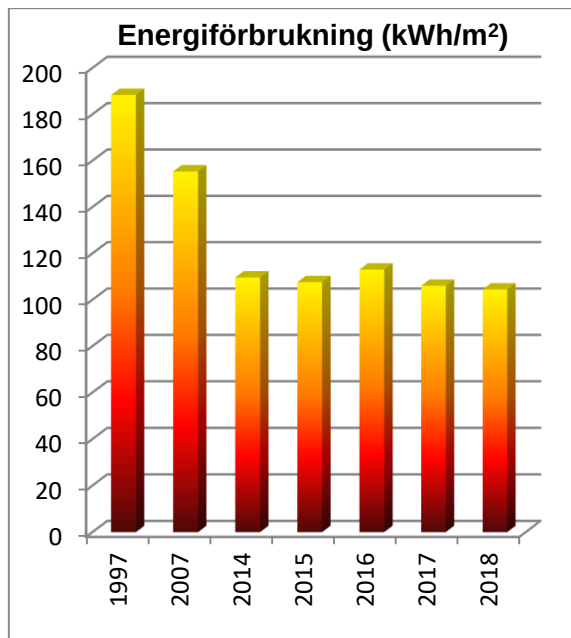
Lägenheter med kallhyra (vars förbrukning inte ingår i våra uppgifter) räknas inte med i arean när det gäller förbrukning för uppvärmning och varmvatten.

Bollegårdens ytor och förbrukningar ingår ej i redovisningen.



ENERGIFÖRBRUKNING, UPPVÄRMNING OCH VARMVATTEN

Mål nr	Detaljerat mål	Mätetal	Resultat 2018
DB1-1	Energiförbrukning för uppvärmning och varmvatten skall senast 2020 uppgå till högst 100 kWh/m ² .	Energiindexkorrigerad förbrukning i kWh/m ² (A _{temp}) exklusive Bollegården och kallhyror	104,4 kWh/m ²



Bollegårdens förbrukningar och ytor, samt byggnader med kallhyra ingår i uppgifterna för åren 1997–2007. Därför kan det vara svårt att jämföra de olika perioderna.

Den totala energiindexkorrigerade förbrukningen har ökat med 21 MWh (1 %) jämfört med 2009. Detta beror främst på att beståndet har utökats.

Räknat i kWh per m² har den korrigerade förbrukningen minskat med 17 % (22 kWh/m²) under samma period.

Under perioden 1997–2017 har den faktiska oljeförbrukningen minskat med 98 % (225 m³). Den sista oljepannan byttes ut mot en bergvärmepump under 2017 (dock finns en mindre reservpanna kvar på Boråsvägen i Olsfors).

Tidigare har vi använt en schabloniserad uppdelning av fastighetsel och uppvärmningsel (50/50), men vi har nu sett över denna fördelning och korrigerat den.

Energiindex

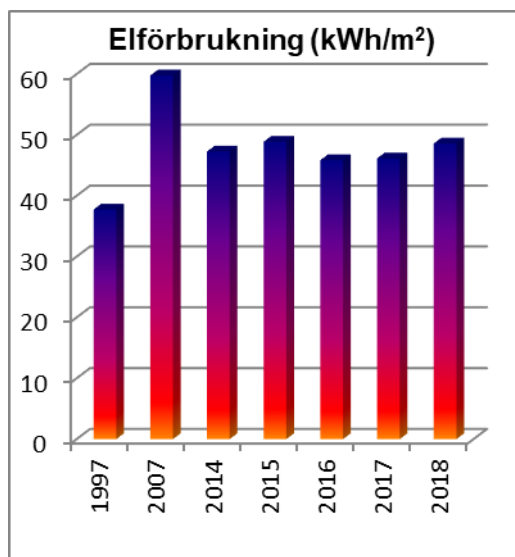
Energiindex tar hänsyn till den sammantagna effekten av temperatur, sol och vind under ett år. Tack vare detta kan man jämföra energiförbrukningen år för år oberoende av hur varmt/kallt året har varit. Det är SMHI som tar fram aktuella energiindex.

Vi använder Borås som referensort för energiindexet.



ELFÖRBRUKNING, FASTIGHETSDRIFT OCH UPPVÄRMNING

Mål nr	Detaljerat mål	Mätetal	Resultat
DB2-1	Minska den totala elförbrukningen till högst 40 kWh/m ² till 2020.	Förbrukning i kWh/m ² (A _{temp}) exklusive Bollegården	48,7 kWh/m ²



Även här ingår Bollegårdens förbrukningar och ytor i uppgifterna för åren tom 2007.

Den totala elförbrukningen har ökat något jämfört med 2009, vilket till största delen beror på att beståndet utökats.

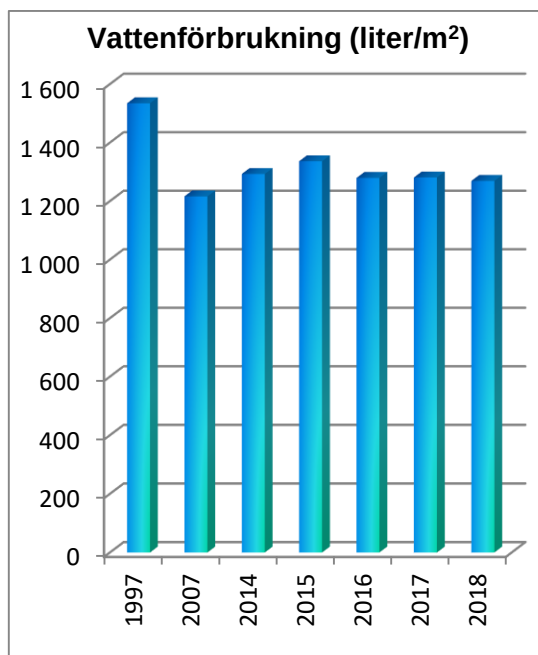
Förbrukningen per ytenhet har minskat med ca 12% (2 kWh/m²).

Vi har sedan 2015-01-01 ett elavtal med EPD-certifierad vattenel från Green Energy, vilken inte genererar koldioxidutsläpp vid elproduktionen.

Vi har en relativt hög elförbrukning, vilket främst beror på att vi har bestånd med direktverkande eluppvärmning och kontrakt där elen "ingår" i hyran.

Vi arbetar löpande med energibesparande åtgärder vad gäller el och arbetar med att ta fram en handlingsplan för att få ned förbrukningen

VATTENFÖRBRUKNING



Den totala vattenförbrukningen har under perioden 2009–2018 ökat med ca 6 000 m³ (ca 21%), vilket till största delen beror på att beståndet utökats.

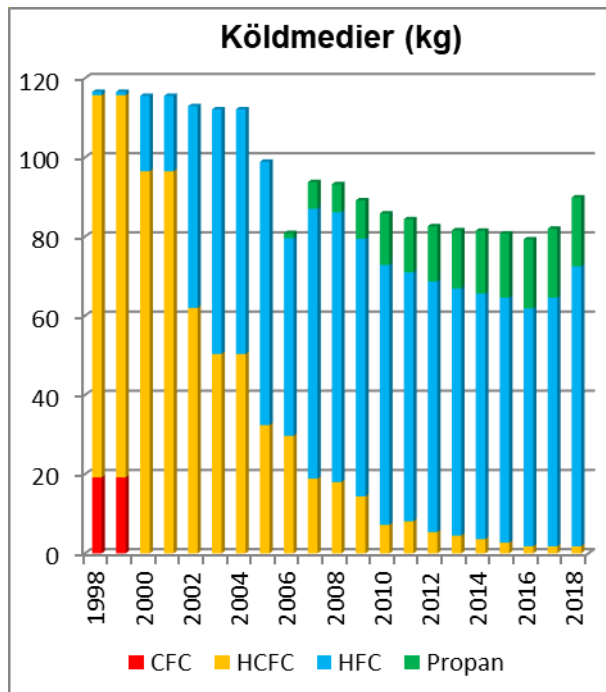
Sedan 1998 har vår totala vattenförbrukning minskat med drygt 4 000 m³ (ca 11%).

Totalt sett ligger Bollebo på en ganska normal nivå (1 269 liter/m²) när det gäller vattenförbrukningen.

Det vatten vi förbrukar tas från olika vattentäkter och har ingen betydande påverkan på dessa. I dagsläget återvinns eller återanvänds inget av vårt förbrukade vatten i verksamheten. Allt avloppsvatten går via det kommunala avloppsnätet till kommunens reningsverk.

Inga vattentäkter påverkas negativt av våra eller hyresgästernas avloppsvatten.

KÖLDMEDIER



Bollebo hade vid utgången av året sammanlagt 90 kg köldmedier.

Ökningen mellan 2017 och 2018 beror på att det har installerats en bergvärmepump på

Vinkelvägen 9-37 under 2017. Den ersatte en oljepanna.

Den totala köldmedieanvändningen har minskat med 27 kg jämfört med 1998 (23 %).

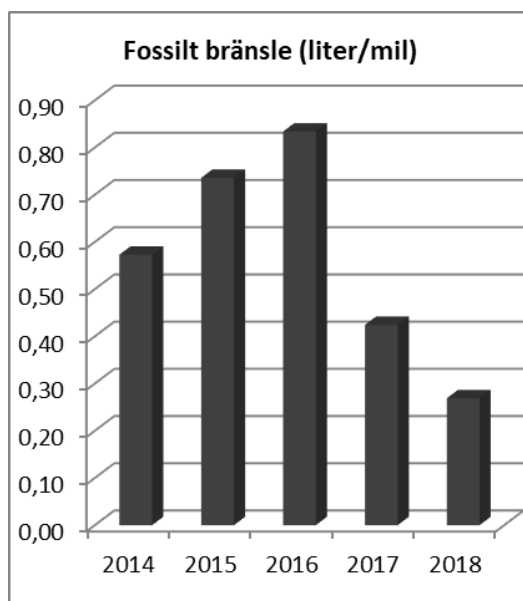
Användningen av CFC avslutades under 1999. Arbetet med att avveckla eller konvertera aggregat som innehåller HCFC pågår.

Observera att lägenheternas vitvaror ej ingår i sammanställningen.

Den nya lagstiftningen som trädde i kraft 2017-01-01 innebär att man istället för köldmediemängd låter koldioxidekvivalenter (CO_2e) styra kontrollplikten. Tidigare räknades köldmedier per fastighet och bedömdes utifrån total vikt, nu bedöms i stället varje aggregat utifrån vilken typ och hur mycket köldmedia det innehåller – detta används som grund för att räkna ut CO_2e -talet. Aggregat över 5 ton CO_2e är kontrollpliktiga.

För vår del innebär det att vi nu har sex aggregat (tidigare fyra) som är kontrollpliktiga.

TRANSPORTER



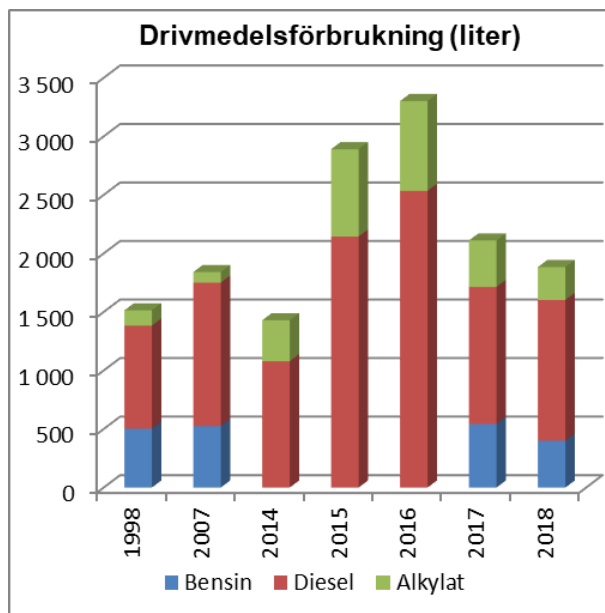
Det totala antalet körda mil under perioden 2009–2018 är i stort sett oförändrat (2018: 1 063 mil).

Förbrukningen per körsträcka för tjänstebilarna har minskat med nästan 64 % till 0,27 liter/mil under samma period. Bytet av en diesebil till en elbil har inneburit en betydande minskning av drivmedelsförbrukningen.

Vi saknar uppgifter om drivmedelsförbrukningen för åren före 2009.

Bolaget förfogar över två tjänstebilar (varav en elbil).

DRIVMEDELSFÖRBRUKNING



I dessa uppgifter ingår bränsleförbrukning för transporter, traktorer och maskiner.

Den totala mängden förbrukade drivmedel har ökat med knappt 1% (24 liter) jämfört med 2009.

Fr.o.m. 2012 använder vi endast s.k. miljö-diesel som ger lägre utsläpp av fossil koldioxid.

Sedan 2014 anlitar vi en entreprenör för grönyteskötsel vilket är anledningen till ökningen, samt att vi under tiden har utökat skötselfrekvensen och antal områden. Grönyteentreprenörernas förbrukning ingår i sammanställningen.

Vi saknar tillförlitliga uppgifter för 2014, men de bör ha legat högre än vad som redovisas i diagrammet.

JÄMFÖRELSE OCH ANALYS

	År	Energi (kWh/m ²)	Fastighetsel (kWh/m ²)	Vatten (liter/m ²)	Koldioxid (kg/lgh)
Sabo (Skåneinitiativet)	2017	109	16	1 120	
SCB/Energimyndigheten	2017	135		1 866	
Miljönätverket	2016	106	15	1 249	187
Miljönätverket	2017	104	14	1 209	168
Bollebo	2017	106	15	1 281	217
Bollebo	2018	104	15	1 269	94

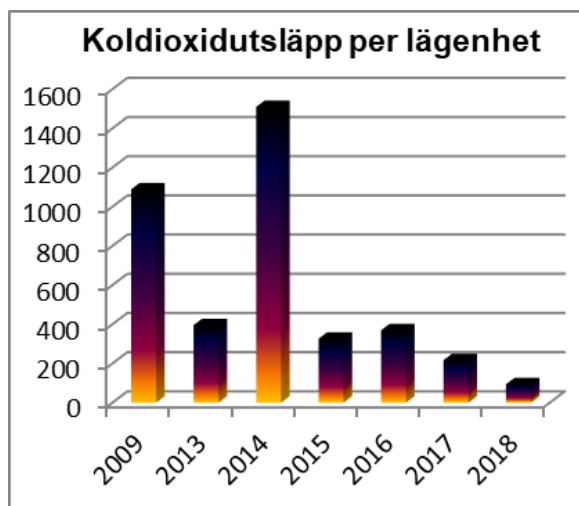
Kommentar: A_{temp} för energi och el, BOA+LOA för vatten.

När det gäller vattenförbrukning, ligger Bollebo på en normal nivå, likaså när det gäller fastighetselen. Tidigare har vi använt en schabloniserad uppdelning av fastighetsel och uppvärmningsel (50/50), men vi har nu sett över denna fördelning och korrigerat den.

Energiförbrukningen för uppvärmning och varmvatten ligger på en normal nivå.

Energiförbrukningarna är energiindexkorrigerade (gäller ej elen). Vattenuppgiften från SABO är omräknad från A_{temp} till BOA+LOA (faktor 0,8). Vattenuppgiften från SCB är från 2011 (sammanställs vart femte år).

KOLDIOXIDUTSLÄPP



Diagrammet visar utsläpp av fossil koldioxid. Uppgifterna för fjärrvärme och el kommer från våra leverantörer, övriga beräknas utifrån nyckeltal.

Den stora sänkningen av koldioxidutsläpp 2009–2013, beror främst på byte till miljömässigt bättre el. På motsvarande sätt beror ökningen under 2014 på en tillfällig återgång från grön el.

Vår verksamhet under 2018 genererade ett koldioxidutsläpp på 35 ton, vilket motsvarar 94 kg per lägenhet. Sänkningen från 2017 beror på lägre oljeförbrukning.

Vi använder miljödiesel i vår dieseldrivna bil.

RAPPORTERADE AVVIKELSER, TILLBUD MM

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Avvikelse, egen verksamhet	46	40	50	59	42	41	62	53	52	26	33	48
Avvikelse, revisioner	9	13	12	15	19	9	19	10	14	6	11	4
Tillbud				1						1		
Förbättringsförslag							5	1	9	18	4	7
Kundklagomål					5	1		8		3		
Totalt	55	53	62	75	66	51	86	72	75	54	48	59

Andelen rapporterade avvikelser från egen verksamhet ligger genomgående på en mycket hög nivå, vilket är en grundläggande förutsättning för att kunna bedriva ett bra miljö- och kvalitetsarbete.

LAGKRAV OCH EFTERLEVNAD

Lagefterlevnad

Den lagstiftning som berör företagets verksamhet finns specificerad i nätverkets lagförteckning. Denna uppdateras löpande och en lagbevakningstjänst finns att tillgå. Företagets verksamhet berörs även av lokala, kommunala krav, branschöverenskommelser och regionala krav.

Lagefterlevnaden stäms av minst en gång om året. Avstämningen under året visar att vi lever upp till lagkraven. Bollebo har aldrig varit föremål för sanktioner eller betydande böter till följd av miljöbrott eller annat brott.

Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Bollebo har för närvarande inga verksamheter som är anmälningsskyldiga enligt Miljöbalken.

Risakanalys och internkontrollplan

Under 2014 infördes riskanalys och internkontrollplan hos Bollebo. Drygt 100 olika risker bedömdes och utifrån dessa togs en internkontrollplan fram.

Vi hanterar internkontrollplanen i det dagliga arbetet via bl.a. planerade åtgärder i handlingsplanen.

Köldmedier

För att förhindra nedbrytningen av det skyddande ozonskiktet i atmosfären finns en rad lagar och förordningar som reglerar

hanteringen av köldmedier. Köldmedier är dessutom synnerligen starka klimatgaser.

Köldmediet HCFC skall vara utfasat senast vid utgången av 2014 (gäller aggregat innehållande 3 kg eller mer). Denna utfasning är vi redan klara med.

Bollebo har 6 aggregat som är kontrollpliktiga. Vilka dessa är framgår av köldmedieförteckningen.

Kemiska produkter

Bollebo hanterar ett mycket litet antal olika kemiska produkter. Undan för undan har vi fasat ut de farligaste kemiska produkterna och ersatt dem med mindre skadliga.

2016 införde vi ett digitalt system för kemikalielistor och säkerhetsdatablad, vilket underlättat denna hantering.

Avfall och producentansvar

I stort sett alla hushåll har tillgång till fastighetsnära återvinningsstationer för källsortering.

Bollebo har tillstånd för egentransport av farligt avfall som uppkommit i egen yrkesmässig verksamhet. Transportdokument skrivs och signeras vid alla transporter av farligt avfall, oavsett om transporten utförs i egen regi eller inte.

Under 2018 fraktade vi 20 vitvaror (kyl/frys, spis etc) till återvinningsstationen.



Miljönätverket Sjuhärads miljögrupp 2018 (miljöansvariga och revisorer), fr.v. Kjell-Ove Sethson, Frans Trygg, Tom Rasmussen, Tommy Borg, Andréa Ekeröth, Tina Andersson, Michael McCleave, Jacob Öfverström, Elisabeth Erkenborn och Anders Eriksson.

Bollebo är stolt medlem av Miljönätverket Sjuhärad (7miljö)!

Mer information om Miljönätverket Sjuhärad finns på hemsidan www.7miljo.se.



Bollebygd, 2019-07-09

Cathrine Andersson
Verksamhetssamordnare
cathrine.andersson@7miljo.se

CERTIFIKAT

ISO 14001

CERTIFICATE nr/no.2831 M

Härmed intygas att:/This is to certify that:

Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder

har ett miljöledningssystem som uppfyller kraven enligt SS-EN ISO 14001 vad gäller:

has an environmental management system that fulfils the requirements of SS-EN ISO 14001 with respect to:

Förvaltning av bostäder och lokaler

Administration of residences and premises

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut/SP Technical Research Institute of Sweden

Certifiering - Certification



Lennart Månsson

SP är ett av SWEDAC ackrediterat organ för certifiering av miljöledningssystem
SP is a Certification Body, accredited by SWEDAC, for certification of environmental management systems

Sida/page 1 (2)

Giltigheten verifieras på www.sp.se/certifiering
The validity is verified at www.sp.se/certifiering



SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Box 857, 501 15 Borås
Tfn: 010-516 50 00
E-post, internet: info@sp.se, www.sp.se